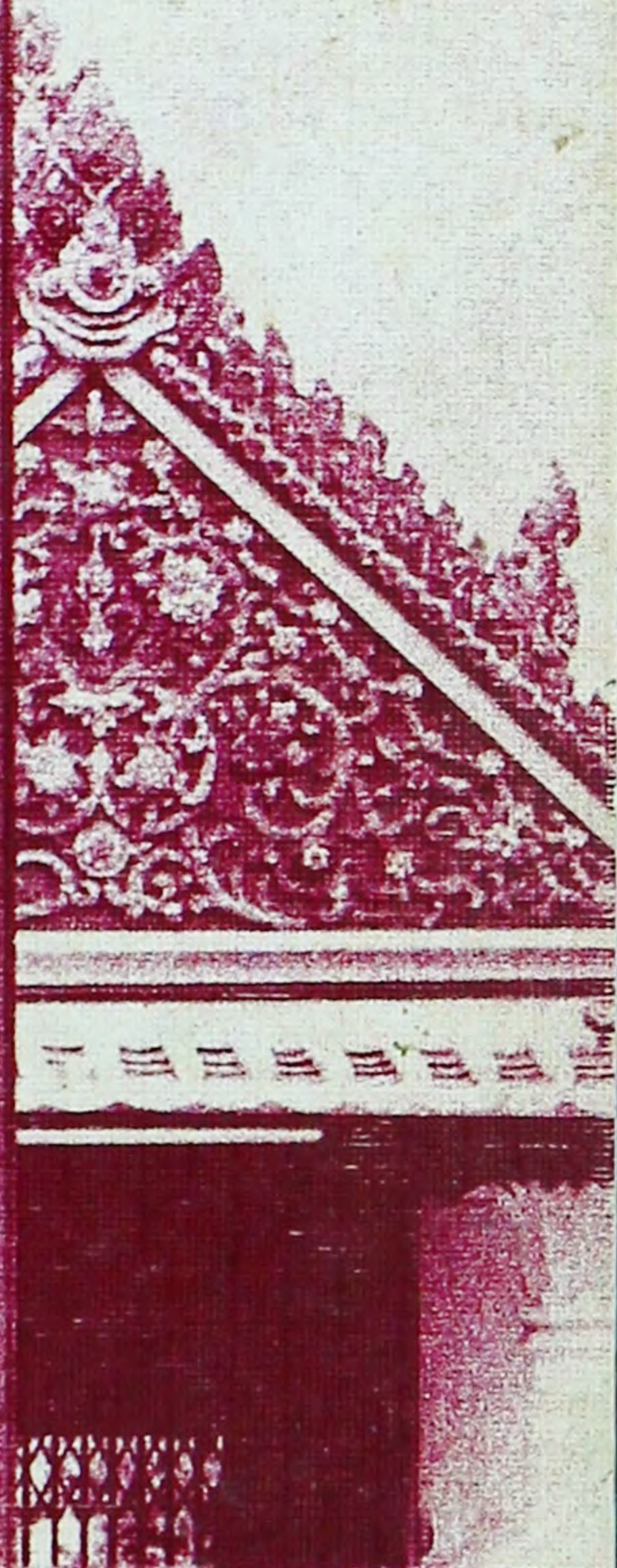

9

A View of Thailand Through Buddhism

by

Somdet Phra Nyanasamvara

**A VIEW OF THAILAND THROUGH
BUDDHISM**

BY

SOMDET PHRA NYANASAMVARA

Translated by

Bang-orn Savangvarorose

on the occasion of His Venerable

birthday October 3, 1977

A View of Thailand Through Buddhism

In Thailand, the practice in Buddhism is voluntary and free. Anybody who wishes to be ordained, to go to Wat to listen to Dhamma preaching, or to perform any virtuous deeds and make merits, can satisfy his desire. Such an opportunity is rarely found in other countries at present, therefore, we all should greatly appreciate it. We should not be irrational and indiscreet about it. That is, we should not be immersed in this state.

We should consider why we still have this opportunity. It can be said that we do have it owing to the King, who is the great patron of all religions, together with His government, the administrative body, who does not oppress any religion but supports all and those who perform righteous deeds. That is why Buddhism prevails in Thailand. The prevalence of Buddhism can be seen from the great respect for monks paid by everyone here from the King down to ordinary people. If we further consider what causes this state,

the answer is the virtue of Buddhism chiefly does. Those who believe in Buddhism apply this virtue to their lives to bring about personal happiness as well as common happiness. This results in prosperity of a small family and even of a community. According to Buddhist principles, those who are related in any way interact well with one another : parents and children, teachers and students, husbands and wives, friends and friends, masters and servants, employers and employees, and even monks and those who respect them. This explains why we live together happily in a small family to a big family that is the country.

Buddhism abounds in virtues, which are contained in Buddhist principles and preachings. Acting according to these principles, a person will treat others well and will help them if he can. In the old days, almost all countries had kings as their rulers, but some did not believe in Buddhism. That is why quite a few underwent many changes as shown today. All Kings of Thailand have always been Buddhists and have ruled the country with the help of "The Ten Dhamma" especially

set up for them. Thus, the King takes the firm hold in the minds of all Thai people. Buddhism, which is rich in virtuous principles, is faith growing firmly and deeply in all people's hearts. People keep these principles and use them to guide their conducts so that they could live happily and peacefully together in a community. For example, parents act as good parents towards their children by raising and supporting them. Children in return are grateful to their parents. They have Dhamma as a strong bond joining them together. The concept of the king has been institutionalized and then differs from other institutions in the way that others do not have principles of Buddhism as a bond binding them with the peoples. Then, the common phrase spoken, or the slogan: "The Nation, Buddhism and the King" is not at all nonsense. They really exist and have strength.

We have traditionally believed in Buddhism for a long time and Buddhism directly and indirectly plants faith and wisdom in people's minds regardless of their status. We can see that monks after

ordination have to study Buddhism according to the curriculum. They can also take any course of study that is not opposed to Buddhist disciplines, or, if opposed, only a little. Then, out of their own virtues they will teach people and help them in various ways without interfering with politics. Occasionally, some improvements in religious education and administration have been made by scholarly monks. Up to now, there has been Buddhist education for both monks and lay persons. For monks, there are courses of study at the primary, intermediate and advanced levels of Dhamma. There are also courses of study arranged especially for lay people organized in the same way. For new monks who have just been ordained, they have to study the primary courses of Dhamma which is called "The step of knowledge"

In Thailand, there has long been a tradition that people will get ordained in the rainy season during the Buddhist Lent which is about 4 months long. Kings as well as Crown Princes were ordained during this period. During Sukothai and

Ayudhaya Dynasties, there were many kings ordained after their coronation. In Chakri Dynasty, only King Rama V and His Majesty the King Bhumipol were ordained after being crowned, the others were ordained before their coronation. Lay people also like to go into monkhood, thus having an opportunity to study Buddhism including Buddhist principles and the preaching of the Lord Buddha, which are both rational and practical. The practice of these principles will bring about personal happiness as well as common happiness. People of different families and status are under the same Buddhist disciplines, and thus they all undergo fraternal relationship. After ordination, people of all classes, either the king who holds the highest status, or the crown prince, or a poor man, have to live together, and live under the same disciplines as if they were akin in the same family, a Buddhist one. They have Buddhist disciplines as the bond relating them together.

The most important bond of Dhamma is "Samānattāta" meaning "impartiality", or "feeling towards others as towards oneself and not proud of oneself". People

are similar in some conditions or status and dissimilar in others. For example, they do not enjoy the same wealth. Regardless of men's status, they are respected in varying degrees. They are dissimilar in appearances: some are tall, others are short, quite a few have dark complexion, many have fair. Even fingers of the same man are not of the same length, and his organs are placed differently. The most important thing is, men are dissimilar according to their actions (Kamma). Some perform virtuous actions, the others perform evil actions, and accordingly they get different results. We have different levels of knowledge too: some have learnt a lot, some have learnt a little. Yet, we have to pass through the same cycle of life, that is, we were born as human beings, then we have to experience old age, illnesses and then death. We are made up of not-self (Anāṭṭa), and we all undergo pain and painful feelings (Dukkha). In addition, everybody has his own actions (Kamma): he is an heir of his own actions, receiving the fruits of his own actions without any exception. These are what men have common. And,

another thing that they can be similar, is to behave according to Buddhist principles. After the practice of Dhamma that brings about love and respect, men will have righteous actions, speech, and minds, and then share what they get in righteous ways with others. They will be similar in the regular practice of Silā. They will come to think as a Buddhist. In this manner, men will be similar regardless of their positions and status. There will be no gap among them, which means they are close together. With affection there will be no gap. For example, parents and children hold different status, but, when they have affection, they are close, there will be no gap between them. There is a popular Thai poem about how love fills the gap between persons. It says that with love, we always feel close together though we are as far apart as at the furthest points on earth. If we hate each other, even though we are very near, we turn away from each other as if mountains and woods were between us, and we were as far apart. The word "gap" is heard very often now, as though it were a newly coined word, but in fact it is not new.

The meaning is the same as it is in the old Thai verse mentioned above. The Lord Buddha's teachings result in the unity of men of all classes. This is why Thailand, Buddhism and the King are all united and each leans on one another as firmly as three poles support one another.

มองเมืองไทยทางพุทธปรัชญา

โดย

สมเด็จพระญาณสังวร

พิมพ์ที่ โรงพยาบาลชวนพิมพ์

112-116 ถนนบริพัตร บ้านบาตร

กรุงเทพมหานคร โทร. 2810541

นายชวน ศรสงคราม ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา พ.ศ. 2520

เพราะอะไร ก็จะพึงเห็นได้ว่าเพราะความดีของพุทธศาสนา
นั้นเองเป็นเหตุสำคัญส่วนหนึ่ง ซึ่งทำให้มีผู้นับถือตั้งแต่
องค์พระประมุขของประเทศชาติลงมา และความดีในพุทธ
ศาสนานี้ผู้ท่นับถือก็ได้นำไปปฏิบัติบังเกิดผลประโยชน์ทำ
ให้ความดำรงอยู่ของหมู่ชนที่รวมกันอยู่นี้ดำรงอยู่ได้ด้วยดี
อาศัยหลักธรรมของพุทธศาสนาเป็นข้อปฏิบัติ ความ
ดำรงอยู่ได้ด้วยกันนับตั้งต้นแต่ครอบครัวหนึ่งขึ้นไปทีรวม
กันอยู่จนถึงเป็นประเทศชาติ มารดาบิดากับบุตรธิดา
ต่างก็ปฏิบัติชอบต่อกัน ครูอาจารย์กับศิษยานุศิษย์ต่าง
ก็ปฏิบัติชอบต่อกัน สามีกับภริยาต่างก็ปฏิบัติชอบต่อกัน
มิตรกับมิตรต่างก็ปฏิบัติชอบต่อกัน นายกับผู้รับใช้หรือว่า
ผู้มืทรัพย์สินที่ ใช้ทรัพย์สินลงทุนกับผู้ ใช้แรงงานรับจ้างต่างก็ปฏิบัติ
ชอบต่อกัน สมณะพราหมณ์อันหมายถึงพระทางศาสนา
กับผู้นับถือต่างก็ปฏิบัติชอบต่อกัน รวมความว่าหมู่ชนที่
เกี่ยวข้องกันอยู่ทุกฝ่ายต่างก็ปฏิบัติชอบต่อกัน ตามหลัก
ธรรมของพระพุทธเจ้า เมื่อเป็นดังนี้จึงอยู่ด้วยกันด้วยดี
มีความสุขความเจริญ ตั้งแต่กลุ่มน้อยจนถึงกลุ่มใหญ่คือ
ประเทศชาติ

พุทธศาสนาสมบูรณ์ด้วยความดีคือหลักธรรมคำสั่ง
สอนต่าง ๆ สำหรับผู้ที่นำไปปฏิบัติเกอูกุลตั้งกล่าว ฉะนั้น
เมื่อทุกฝ่ายต่างได้ประพฤติปฏิบัติอยู่ตามหลักธรรมของพระ
พุทธเจ้า ก็เรียกว่าประพฤติดีต่อกันเกอูกุลต่อกัน ทุก

ประเทศในโลกนี้แต่โบราณกาลต่างก็มีพระมหากษัตริย์
เป็นประมุขปกครอง แต่ส่วนมากไม่ได้ใช้หลักธรรมของ
พระพุทธเจ้า เพราะฉะนั้นจึงมีความแปรปรวนเปลี่ยนแปลง
ไปต่าง ๆ ดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน แต่ว่าพระมหา
กษัตริย์ของไทยเราได้ทรงรับนับถือพุทธศาสนาปฏิบัติตาม
หลักธรรมของพระพุทธเจ้า ดังเช่นที่เรียกว่าทศพิธราช
ธรรม ธรรมของผู้ปกครองคือพระราช ๑๐ ประการ ได้
ทรงยึดถือเป็นหลักปฏิบัติตลอดมาทุกกาลสมัย พระมหา
กษัตริย์ จึงได้ปรากฏเป็นสถาบันที่ตั้งมั่นอยู่ในจิตใจของ
คนไทยส่วนรวม และพุทธศาสนาเองก็สมบูรณ์ด้วยหลัก
ธรรมต่าง ๆ ได้เป็นที่ตั้งแห่งศรัทธาปสาทะตั้งอยู่ในจิตใจ
ของประชาชนอย่างมั่นคง และประชาชนทั่วไปได้อาศัย
หลักธรรมดังกล่าวจึงได้รวมกันอยู่มั่นคงเป็นประเทศชาติ
พ่อแม่ก็คงเป็นพ่อแม่ที่ดุดูปการะเลียงดูลูก ลูกก็ปรากฏ
เป็นลูกที่ดีมีกตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่ตั้งนเป็นต้น มีธรรม
เป็นหลักยึดเหนี่ยวผูกพันจิตใจของกันอยู่ ฉะนั้นสถาบัน
ชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ไทยเรา นี้ จึงต่างจากสถาบัน
ในประเทศต่าง ๆ ซึ่งไม่ได้รับนับถือหลักธรรมในพุทธ
ศาสนามาเป็นเครื่องผูกพัน แต่ว่าสถาบันในประเทศไทย
เราได้รับนับถือพุทธศาสนามาเป็นเครื่องผูกพัน จึงได้
ดำรงมั่นแตกต่างจากประเทศชาติอื่น ๆ แม้ที่อยู่ใกล้เคียงกัน
สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ของไทยจึงมิได้
เป็นแต่คำขวัญเท่านั้น แต่มีตัวตนจริง ๆ มีสาระมีแก่นสาร

มีความแข็งแกร่งจริงๆ การที่พุทธศาสนาสามารถจะแสดง
หลักธรรมเป็นเครื่องผูกพันดังกล่าวมานี้ ก็เพราะว่าคน
ไทยเราได้มีประเพณีนับถือพุทธศาสนาที่เหมาะสม ปลูกฝัง
ศรัทธา ปัญญา ลงในจิตใจของบุคคลทุกชั้น ทั้งโดยตรง
ทั้งโดยอ้อม มาตั้งแต่ในอดีต ดังจะพึงเห็นได้ว่าคณะสงฆ์
ของประเทศชาติไทยเรา นี้ เมื่อได้เข้ามาบวชเรียนก็ศึกษา
ให้รู้พุทธศาสนาตามหลักสูตรที่ได้จัดกันขึ้นตามความ
เหมาะสมในสมัยนั้นๆ และยังสามารถเรียนรู้วิชาที่ไม่ขัดขวางกัน
กับทางพระธรรมวินัย หรือไม่ขัดขวางกันมากนัก แล้ว
ก็ได้สั่งสอนเผยแผ่แก่ประชาชน กับช่วยเหลือประชาชน
ในด้านต่าง ๆ โดยที่ไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับบ้านการเมือง
แต่ว่ามุ่งช่วยด้วยจิตใจที่เป็นกุศลทั่วไป และได้มีพระเถระ
ซึ่งเป็นนักปราชญ์ในพุทธศาสนาได้ปรับปรุงการปกครอง
การศึกษาในคณะสงฆ์ขึ้นเป็นคราว ๆ มา จนถึงในสมัย
ปัจจุบันก็ได้มีการจัดให้มีการศึกษาพุทธศาสนาสำหรับ
ภิกษุสามเณรสำหรับคฤหัสถ์ สำหรับภิกษุสามเณรก็เป็น
หลักสูตรนักธรรมตรี นักธรรมโท นักธรรมเอก สำหรับ
คฤหัสถ์ก็เรียกว่า ธรรมศึกษาตรี โท เอก สำหรับผู้ที่เข้า
มาบวชใหม่ก็ศึกษาตามหลักสูตรนักธรรมตรี อันเรียกว่า
นวกภูมิ

ธรรมเนียมบวชเรียนชั่วคราวระยะเวลาในเทศกาลเข้า
พรรษา คือไม่เกิน ๔ เดือน ได้มีใช้ในประเทศไทยนี้มา

ตลอดเวลาช้านาน และผู้ที่เข้ามาบวชเรียนชั่วคราวระยะกาล
อันสั้นนั้น ก็นับตั้งแต่องค์พระมหากษัตริย์องค์รัชทายาท
เป็นต้น ลงมา ดังจะพึงเห็นได้ว่าพระมหากษัตริย์ไทยใน
อดีตในสมัยกรุงสุโขทัย สมัยอยุธยา ก็มีปรากฏว่าเป็น
พระมหากษัตริย์แล้วได้เสด็จออกทรงพระผนวชชั่วคราวระยะ
เวลาหนึ่ง ในสมัยกรุงเทพฯ นี้ก็มีรัชกาลที่ ๕ กับรัชกาล
ปัจจุบันได้เสด็จออกทรงพระผนวชเมื่อเป็นพระมหากษัตริย์
แล้วรัชกาลอื่นๆ ก็ได้ทรงพระผนวชตั้งแต่ยังไม่ได้เป็นพระ
มหากษัตริย์ และประชาชนทั่วไปก็นิยมออกบวชกัน เพราะ
ฉะนั้นจึงมีโอกาสดำเนินการศึกษาพระพุทธศาสนาให้รู้จักหลัก
ธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า อันล้วนเป็นคำสั่งสอนที่
มีเหตุผลสามารถที่จะนำไปปฏิบัติให้บังเกิดเป็นประโยชน์
ตนและประโยชน์ของส่วนรวมได้ ทั้งได้มาอยู่ร่วมกัน ผู้ที่
มาอยู่ร่วมกันนั้นก็มาจากตระกูลต่างๆ กัน ฐานะต่างๆ กัน
ความรู้ต่างๆ กัน แต่ก็มาอยู่รวมกันในพระธรรมวินัย
อันเดียวกัน มาเป็นพี่น้องกันในพระธรรมวินัย และผู้ที่เข้า
มาบวชไม่ว่าจะเป็นผู้ใดแม้ท่านผู้สูงสุดคือเป็นพระมหา
กษัตริย์มาทรงพระผนวช หรือพระยุพราชมาทรงพระ
ผนวชก็มาอยู่รวมกันกับภิกษุทั้งหลาย มีพระธรรมวินัย
เสมอกันเหมือนอย่างเป็นพี่น้องกันในพระธรรมวินัยจึงเป็น
การทำให้มีธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวต่อกัน ประการ
สำคัญคือให้มีสมานัตตตา คือความเป็นผู้มีตนเสมอกันเสมอ

กันด้วยพระธรรมวินัย อันคนเรานั้นย่อมมีไม่เสมอกันใน
บางอย่าง เสมอกันในบางอย่าง ที่ไม่เสมอกันในบางอย่าง
ก็เชื่อว่าฐานะทางทรัพย์เป็นต้นต่างกัน ฐานะทางตระกูล
แม้ในบัดนี้จะถือว่าเสมอกันแต่ความนับถือที่ต่างกันก็ยังมี
อยู่บ้าง และนอกจากนี้รูปร่างที่ต่าง ๆ กัน ดังเช่นบางคนสูง
บางคนต่ำไม่เท่ากัน บางคนดำ บางคนขาว และอวัยวะ
ในร่างกายนี้เชื่อว่านิ้วทั้งห้าก็ไม่เท่ากัน ส่วนของร่างกาย
ก็วางอยู่ไม่เท่ากัน เช่นศีรษะก็อยู่ข้างบนเท้าก็อยู่ข้างล่าง
ท้องก็อยู่ตรงกลาง เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งจะเอามาจับวางให้
เท่ากันหาได้ไหม และนอกจากนี้กรรมที่ทำไว้ยังมีต่าง ๆ กัน
บางคนทำดี บางคนทำชั่ว เรียกว่าต่างกันโดยกรรม คนที่
ทำชั่วนั้นจะให้ไปเสมอกับคนที่ทำดีหาได้ไหม คนที่ทำดีจะ
ให้ไปเท่ากับคนที่ทำชั้วก็หาได้ไหม จึงเรียกว่ายังมีต่าง ๆ กัน
โดยกรรม และความรู้ก็ยังมีต่าง ๆ กันอีกเหมือนกัน เวียน
มากก็รู้มาก เวียนน้อยก็รู้น้อย ดังนี้เป็นต้น นิสัยเป็นส่วน
ที่ต่าง ๆ กันในบางอย่าง ที่ในส่วนที่เสมอกันนั้นก็เป็นต้นว่า
มีความเป็นมนุษย์เสมอกันเพราะว่าเกิดโดยชาติแห่งมนุษย์
เสมอกัน และเมื่อเกิดมาแล้วก็ต้องแก่เจ็บตายเหมือนกัน
จะต้องประกอบด้วยลักษณะที่ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็น
อนัตตา เสมอกันหมดแม้โดยกรรมเอง ทุกคนผู้ทำกรรม
แม้จะต่างกันโดยกรรมก็เสมอกันโดยที่มีกรรมเป็นของตน
เป็นทายาทรับผลแห่งกรรมที่ตนทำเหมือนกันหมด ไม่มี

ยกเว้นใคร นี่เป็นข้อที่เสมอกัน และนอกจากนี้ยังเสมอกัน
ได้โดยที่ประพจน์พระธรรมวินัยร่วมกันเสมอกัน เมื่อปฏิบัติ
ในสารานียธรรม ธรรมเป็นที่ตั้งแห่ง ความรักเคารพกัน
คือว่าตั้งเมตตาทายกรรม วชิกรรม มโนกรรมต่อกัน เฉลี่ย
เพื่อแผ่เจือจานลาภที่ได้มาโดยชอบธรรมให้แก่กัน ประพจน์
ศีลเสมอกัน มีทฐคือ ความเห็นที่ตรงต่อพระธรรมวินัย
เสมอกัน ดังนั้นแล้วก็แปลว่าเป็นผู้มีตนเสมอกัน และแม้ว่า
จะมาจากตระกูลที่ต่างกันฐานะที่ต่างกัน อย่างอื่นที่ต่างกัน
ดังกล่าวมาข้างต้น เมื่อมีความเสมอกัน มีความเคารพรัก
กันอยู่ ดังนี้ ก็แปลว่าไม่มีช่องว่าง เมื่อไม่มีช่องว่างต่อกัน
ก็ย่อมจะมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ที่เรียกว่าสามัคคี
เอกภาพ เอกภาพคือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพราะ
ฉะนั้นจะพึงเห็นได้ว่าคนเรานั้นมีฐานะต่างๆ กันอยู่ตั้งแต่
อยู่ในครอบครัว แต่ว่ามีความรักความเคารพเป็นอันหนึ่ง
อันเดียวกัน แปลว่าไม่มีช่องว่างในระหว่างกัน เป็นต้นว่า
พ่อแม่กับลูก อันว่าพ่อแม่กับลูกนั้นอันที่จริงก็เป็นคนละ
ชั้น จะให้พ่อแม่กับลูกเสมอกันนั้นไม่ได้ พ่อแม่ก็เป็นพ่อ
แม่ ลูกก็เป็นลูก นี่เป็นข้อที่ต่างกัน แต่ว่าพ่อแม่กับลูก
นั้นเมื่อปฏิบัติชอบต่อกันมีความรักเคารพกันแล้วก็เป็น
อันหนึ่งอันเดียวกัน เรียกว่า มีสามัคคีเอกภาพไม่มีช่องว่าง
ในระหว่างกันดังนี้ เรื่องช่องว่างนี้ได้มีภาษิตโลกนิติแสดง
ไว้นานมาแล้ว ว่า

รักกันอยู่ขอบฟ้า	เขาเขียว
เสมือนอยู่หอแห่งเดียว	ร่วมห้อง
ซังกันบ่แลเหลียว	ตาต่อ กันนา
เหมือนขอบฟ้ามาบ้อง	บ่าไม้มาบัง

ได้ความว่า รักกันนั้นแม้จะอยู่ไกลกันสุดหล้าฟ้าเขียว ก็เหมือนอย่างอยู่ใกล้กัน แต่ถ้าซังกันแม้จะอยู่ร่วมห้องกัน ก็เหมือนมีขอบฟ้ามากันมีบ่าไม้มาบังนี้แสดงถึงช่องว่างกับความไม่มีช่องว่างดังที่พูดกันในปัจจุบันอันที่จริงคำว่าช่องว่างนี้เป็นคำใหม่ที่ใช้พูดกัน แต่อรรถคือความหมายนั้น เป็นสิ่งที่ภาษาของไทยเราได้แสดงมาแล้วดังในภาษิตโคลงโลกนิตินั้น คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าก็ได้แสดงมาแล้ว และเป็นคำสั่งสอนที่ทำให้บุคคลทุก ๆ ชั้นทุก ๆ คนมีความสามัคคีกกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันดังกล่าว ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ไทย จึงกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียว และอิงกันอยู่เหมือนอย่างไม้ ๓ อันอิงกันอยู่อย่างมั่นคง

สมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน)

วัดบวรนิเวศวิหาร

พิมพ์ที่ โรงพยาบาลชวนพิมพ์

112-116 ถนนบริพัตร บ้านบาตร

กรุงเทพมหานคร โทร. 2810541

นายชวน ศรสงคราม ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา พ.ศ. 2520

มองเมืองไทย
ทางพุทธบัญญัติ

โดย สมเด็จพระญาณสังวร